

Un descobriment entre Guinea i Tarragona

Inés Ndjoli nasqué a Espanya i visqué a Guinea, encara que tornà a Europa per fer els seus estudis. A Tarragona, fer una estona de companyia a gent gran fou el primer pas d'un descobriment de nous horitzons de vida cristiana.

16/02/2010

Adéu, Candy Candy

Vivíem a Tarragona. Jo devia tenir uns vuit anys quan els meus pares ens van dir que comencéssim a recollir la casa perquè ens en anàvem de vacances. Què bé?, vaig pensar.

Van empaquetar els quadres, després els mobles, i a poc a poc van anar desapareixent els llits, els armaris i les cortines. És clar -pensava jo- és que ens en anem de vacances... Les meves germanes estaven contentíssimes. Fins que una tarda em van prendre el pòster de *Candy*, *Candy* i vaig *aterrar* a la realitat.

Jo no me'n vaig de Tarragona!, vaig protestar. Jo em quedo a Espanya amb les meves amigues! Però en un vist i no vist, ens plantem a Guinea Equatorial.

El meu avi

Àfrica em va encantar i em va servir per comprendre'm a mi mateixa. Allí

vaig descobrir les meves arrels, i vaig veure que era guineana de cor, encara que hagués nascut en un país llunyà del sud d'Europa.

La figura del meu avi va exercir sobre mi una influència especialíssima. Jo era molt petita, i ara m'adono que ell va anar llaurant i abonant la terra on va créixer la meva vocació. Les meves germanes i jo ens posàvem al seu costat, al costat dels seus genolls, i començava a parlar-nos de Déu. “En aquesta vida el primer és Déu -ens deia-; i després vénen *el pare i la mare*! Sí; Déu és el primer. Després vénen ells. I després, vosaltres. Sempre per aquest ordre: Déu, el pare i la mare, jo”. Citava molt una frase de sant Agustí: “Déu que et va crear sense tu no et salvarà sense tu”.

Les seves paraules anaven caient sobre nosaltres com una pluja fina, suau, revitalitzant. Em sembla

escoltar la seva veu, dient-nos, gairebé en un murmur: “No ho oblideu mai: l'única cosa important que cal fer en aquesta vida és complir la voluntat de Déu”.

Aquells tres anys a Àfrica van ser decisius en la meva vida. Els africans saben viure dia rere dia amb esperança i amb una alegria -l'alegria d'Àfrica!- que els acompanya en tot moment. És curiós: aquí, a Europa, on gaudim de molts mitjans materials, de vegades superflus, la vida quotidiana resulta de vegades més trista, més opressiva, més aclaparadora.

Els meus pares

Els meus pares treballaven molt per tirar la família endavant: el meu pare és enginyer i la meva mare, infermera. I ens deixaven les coses molt clares quan era necessari. Recordo que un diumenge, quan era petita, la mare em deia: “Va, Inés,

arregla't, que arribem tard a Missa!”. Però jo estava jugant amb no sé què i em feia ràbia haver de tallar.

Llavors la meva mare em va dir molt serena: “Mira, Inés: el Senyor no vol que fem les coses de mala manera. Així que tu decideixes: si vols, véns amb mi a Missa; si no vols, et treus el vestit de festa i segueixes jugant”. I se’n va anar.

Allò em va impactar, i aquell dia vaig descobrir que la Missa era alguna cosa molt important; no es tractava d'anar-hi només perquè hi anaven els meus pares. La meva fe no podia ser alguna cosa que depengués dels altres. Era una opció personal.

El fort sentit cristià dels guineans em va ajudar moltíssim. Vivien intensament l'Eucaristia, amb una alegria exuberant. La Missa se celebrava amb gran dignitat i es cantava molt, al ritme del tambor i d'altres instruments; però tot allò no

ens distreia, sinó que, al contrari, ens ajudava a resar i a viure el misteri amb més profunditat. Les esglésies estaven atapeïdes i al final, sorties veritablement reconfortada.

Es parlava de Déu en les reunions familiars, en comprar al mercat. No existia aquest “silenci de Déu” que omple de tristesa tants ambients europeus.

Jo estudiava al Col·legi Espanyol i per fer una carrera en la meua llengua només tenia una possibilitat: aconseguir una de les quatre beques que concedia el govern per estudiar a Espanya. El meu pare em va dir: “Mira, Inés, si vols estudiar a Espanya hauràs d'esforçar-te molt. De tota manera, és el teu futur: tu ets la que decideixes”. Aquell vot de confiança em va ajudar molt; i vaig començar a estudiar matemàtiques amb una tenacitat! I gràcies a Déu, vaig aconseguir treure una de les

quatre beques i vaig venir a Sigüenza, on vaig estar estudiant el batxillerat.

La meva vocació

La meva trobada amb l'Opus Dei va succeir com “de casualitat”, encara que per a Déu no existeixin les casualitats. Estava amb la meva padrina, passant uns dies a Tarragona, i un dia em va parlar d'una noia de l'Opus Dei que anava amb una amiga seva a visitar als ancians d'un asil, per fer-los una estona de companyia, i me la va presentar.

Ens vam fer molt amigues i quan vaig tornar a Sigüenza comencem a escriure'ns amb freqüència. Li vaig dir que volia estudiar Turisme i em va proposar que vingués a Barcelona per estudiar i treballar en el Centre en el qual vivia ella: estava dirigit per dones de l'Opus Dei -em va explicar- i allí podria compatibilitzar

els meus estudis amb un treball que em serviria per pagar-me l'estada. No m'ho vaig pensar dues vegades i vaig venir a Barcelona.

Llavors -perquè fins a aquell moment no m'havia cridat l'atenció- vaig començar a interessar-me per l'Opus Dei. I vaig començar a preguntar-me: i si aquest fos el camí on em vol Déu?

És curiós com Déu disposa les coses. En una ocasió vam anar al Santuari de Torreciutat i aquells pocs dies que hi vaig passar al costat de la Verge, van ser decisius. Vaig comprendre amb claredat que Déu m'estava demanant ser numerària auxiliar. Vaig trigar a decidir-me, fins que al final vaig dir que sí.

Ara, en recordar tot això, estic tan agraïda a Déu per tot el que m'ha donat! Els meus pares, les meves germanes -som cinc-, la meva família... A l'Obra he trobat

substancialment la concepció de la vida cristiana que em van ensenyar a casa. És la mateixa, només que m'ajuden a viure-la amb plenitud, amb l'ajuda d'un esperit específic, i m'estimulen perquè conreï aquest conjunt de virtuts humanes i cristianes que vaig aprendre des de petita.

El meu treball

És el treball propi d'una mare i per això em serveix molt pensar en l'exemple de la meva. He nascut en una família nombrosa, en la qual hem passat moltes dificultats econòmiques, com a tantes famílies, però sempre amb serenitat.

Això m'ha servit tant en la meva vocació com en el meu treball com a numerària auxiliar, ja que en la meva vida aquests dos elements - vocació i treball de la llar- estan estretament units.

L'esperit de l'Opus Dei m'ajuda a treballar molt, a treballar bé i a estar pendent dels qui treballen al meu costat. A més de l'esforç cal posar-hi cor, diligència i cap; i a aprendre a coordinar-te en la teva tasca amb altres persones. Procuro no solucionar els problemes a la meua manera, aprendre de les persones amb les quals treballo, ser comprensiva amb elles, ajudar-les en les seves tasques, escoltar... Això és el que t'ajuda a santificar i a santificar-te realment en el treball. La resta són teories.

La transcendència d'una sopa

El meu treball em sembla especialment bonic. Ajuda els altres a descansar, a refer-se, a resar i a seguir lluitant. Hi ha dies en què la vida resulta especialment dura; i quan arribes cansat a la nit a casa, després d'una jornada de brega i de fred, en la qual has rebut més d'un

disgust i més de dos, el simple fet de trobar-te en la taula amb una bona sopeta calenta i al punt, és una cosa que t'alleuja i et reconforta, una cosa que et refà i et dóna noves forces per escometre un nou dia, dient:” Sí, sí, val la pena!”

No fa falta que sigui la *gran sopa*, l'*última sopa* que ha sortit: n'hi prou que estigui feta amb cura i amb aquest afecte que posen les mares en tot el que fan.

Una sopa calenta. Què té això de transcendent?, es preguntarà algú. Doncs depèn del que entenguem per *transcendent*, li diria jo. Perquè habitualment en la nostra vida es presenten molt poques vegades les ocasions per fer coses *transcendentals*, com inventar la penicil·lina. La nostra existència sol estar feta de molta rutina i de pocs invents; és una successió de coses petites, d'aquestes coses que, com

deia sant Josepmaria, valen molt quan es fan per amor de Déu. A vegades, la sopa fa millor efecte que la penicil·lina!

Influir en l'ambient

Podria parlar de moltes facetes de l'esperit de l'Obra; però vull centrar-me en uns ensenyaments del missatge de sant Josepmaria que a mi em resulten particularment atractius: són els que recorden que els cristians, si volem ser fidels a Crist, tenim l'obligació d'influir cristianament en el nostre ambient.

Com podem influir? De moltes maneres. Una d'elles és escriure, un hàbit que vaig adquirir quan estava en Sigüenza i em sentia tan lluny dels meus pares i de les meves amigues. Ara conreo aquest hàbit per mitjà de les meves cartes als mitjans de comunicació i a les empreses, i coordino una aula d'opinió. És una cosa que m'agrada molt i penso que

és una altra de les maneres amb els quals puc contribuir per millorar la nostra societat.

No es tracta de queixar-se i de lamentar-se sense més, que és totalment estèril, sinó d'influir en l'ambient, en la mesura de les possibilitats de cadascun.

Què podem fer?, em pregunten a l'aula d'opinió. I jo els poso aquest exemple: un dia anem pel carrer i veiem un aparador, o un anunci, en el qual una indústria de calçat es publicita per aquest mètode tan *original* d'usar com a reclam a una model lleugereta de roba.

Normalment en aquests anuncis sempre posen una direcció a la qual poder dirigir-se. Doncs bé, els dic, podem escriure als responsables dient-los -sempre amb correcció- la nostra opinió personal sobre allò.

A mi, com a dona, em molesta aquest concepte degradant de la dona,

presentada i *venuda* com a “dona objecte”. No és que jo pretengui posar-me de model; amb aquestes cartes l'única cosa que pretenc és transmetre a la societat aquest estil i aquest conjunt de valors i d'ensenyaments que vaig aprendre a casa dels meus pares. No era res singular: era l'estil de vida propi de qualsevol família cristiana. Un estil de vida que resulta avui més necessari que mai, perquè porta a saber estar, a saber vestir-se i saber comportar-se en totes les situacions, públiques i privades, d'acord amb la pròpia dignitat.

Fer catequesi

Una altra cosa que m'apassiona és fer catequesi. Ho he fet des que era adolescent, encara que abans de conèixer l'Obra pensava que n'hi havia prou amb dir-los unes parauletes als nens i passar-s'ho genial amb ells. Una mica de la fe els

ensenyaria, no dic pas que no; però era només “alguna coseta”. Paraules.

Després gràcies a la formació que he rebut a l'Opus Dei he anat aprofundint; i aquest any, quan em van proposar donar catequesi a una parròquia, vaig assumir l'encàrrec amb una actitud molt diferent. No es tracta només de cantar i d'aprendre's unes oracions, sinó de seguir el llibre previst, estar en contacte amb el sacerdot de la parròquia, atendre a les línies pastorals que hagi fixat, adaptar-me a la mentalitat dels nens.

He comprès que no n'hi ha prou amb dir-los unes *parauletes*: jo, com a catequista, haig d'anar al davant, seguint la recomanació: Mestre, primer tu! No puc transmetre'ls bé l'Evangeli si no m'esforço per fer-ho vida de la meva vida. Per exemple, si els parlo del sentit cristià del sacrifici i els dic que han de lluitar per viure amb sobrietat i no atiborrarse amb

llaminadures, a continuació haig de plantejar-me què estic fent jo per lluitar en aquestes mateixes coses, al meu nivell.

Prop del Nadal, vaig començar a pensar què podia fer perquè aquestes classes fossin més grates i al mateix temps més eficaces; i se'm va ocórrer escriure un conte de Nadal en el qual els protagonistes fossin ells, amb la seva manera de ser, amb les seves aficions i la seva manera de parlar...

Es va editar a la parròquia i es titula "Aquesta Nit tan especial". Relata la trobada de cadascun d'aquests nens, amb els seus noms, amb el Nen Jesús, la Verge i Sant Josep. Recordo el dia que els el vaig portar: es van emocionar, i he vist des de llavors que els serveix en el seu tracte amb Déu i per augmentar la seva il·lusió de rebre a Jesús.

Després se'm va ocórrer una altra idea que els podia servir per estimar més al Papa: per què no li escriviu - els vaig proposar- una carta al Papa per demanar-li que resi per vosaltres, ara que aneu a fer la Primera Comunió? Van començar a donar salts d'alegria i cadascun d'ells li va escriure i li va dibuixar el que va voler: un cor, un *pokemon*... i varem enviar la carta a Roma.

I per sorpresa nostra, a les dues setmanes justes rebem la resposta. Ens enviaven una foto del Papa per a cada nen!